

Tillatelse med vilkår til Sandnes kommune

Tillatelsen og dispensasjoner er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16, lov om laksefisk og innlandsfisk, lov om vassdrag og grunnvann § 11, forskrift om utsetting av fisk og andre ferskvannsorganismer for kultiveringsformål § 2 og forskrift om fysiske tiltak i vassdrag § 2. Vilkår er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen og fremgår på side 3 til og med side 6.

Dersom virksomheten ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må virksomheten i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Virksomheten bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Virksomhetsdata

Virksomhet	SANDNES KOMMUNE PARK OG IDRETT
Postadresse	Postboks 583. 4302 Sandnes
Org. nummer (virksomhet)	974610701
NACE-kode og bransje	81.300 - Beplantning av hager og parkanlegg
Kommune og fylke	Sandnes kommune, Rogaland fylke

Statsforvalterens referanse

Tillatelsesnummer	Saksnummer	Regelverk
2024.0320.T	2023/2350	<i>Forurensningsloven Fysiske tiltak i vassdrag Vannressursloven Lakse- og innlandsfiskloven Forskrift om utsetting av fisk og andre ferskvannsorganismer for kultiveringsformål</i>

Tillatelse gitt: 18.04.2024	Tillatelse sist endret:	Erstatter tillatelser gitt:
Kirsten Redmond Kristiansen fagleder forurensning		Susanne Eltervaag rådgiver, forurensning
Tage A.T. Eriksen fagleder natur		Annette Fosså seniorrådgiver, natur
<i>Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur.</i>		

Innhold

1. Gyldighet.....	3
2. Generelle vilkår	3
3. Internkontroll	3
4. Forebyggende og beredskapsmessig tiltak mot akutt forurensning	4
5. Vilkår for fysiske tiltak i anadrome vassdrag (Figgjoelva)	4
6. Vilkår for uttak av vassdragets kantsone.....	4
7. Vilkår for kartlegging, håndtering og flytting av elvemusling i Figgjovassdraget.....	4
8. Vilkår for utslipp fra midlertidig anleggsarbeid	5
9. Sluttrapportering	6

Endringslogg

Endringsnummer	Dato	Beskrivelse	Henvisning til vilkår
0	18.04.2024	Tillatelse opprettet	

1. Gyldighet

Tillatelse og dispensasjon er gyldig frem til 31.05.2026.

2. Generelle vilkår

- 2.1. Tiltakshaver er ansvarlig for at tillatelsen blir overholdt og plikter å orientere dem som skal gjennomføre arbeidene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidene. Det er videre tiltakshaver sitt ansvar å sørge for å fremskaffe alle nødvendige opplysninger slik at arbeidet kan gjennomføres tilfredsstillende og i henhold til tillatelse.
- 2.2. Tiltakshaver er ansvarlig for å gi beskjed til Statsforvalteren når arbeidene starter.
- 2.3. Tiltakshaver plikter å føre kontroll/tilsyn med entreprenør ift. tillatelsens vilkår. Det skal kunne fremvises protokoll/daglogg for tilsynene.
- 2.4. Det skal daglig gjennomføres visuell kontroll med anleggsområdet. Avvik skal loggføres jf. vilkår 2.12.
- 2.5. Tiltaket skal være avklart med alle berørt grunneiere.
- 2.6. Arbeider i vassdrag skal utføres på en måte som minimerer risiko for skade og/eller ulempe for vassdragsmiljø. Arbeidene skal utføres på en så skånsom måte som mulig.
- 2.7. Tiltakshaver har en plikt til å redusere forurensning så langt som mulig. All forurensning fra arbeidene, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om virksomheten overholder alle vilkår i tillatelsen, plikter den å redusere all forurensning så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.
- 2.8. Utstyr skal være utstyrt med nødvendig utstyr for absorbering av olje, drivstoff og lignende i tilfelle akutte hendelser. Utslipp til vassdraget i forbindelse med påfylling av drivstoff skal unngås.
- 2.9. Det skal gjøres tiltak for å hindre spredning av fremmede og uønskede arter til og fra tiltaksområdet i henhold til utarbeidet tiltaksplan (Cowi, 2023). Maskiner som nylig har vært benyttet i andre vassdrag skal desinfiseres før bruk. Tiltakshaver må gjøre seg kjent med alminnelige krav om aktsomhet, jf. § 18 i forskrift om fremmede organismer. Fremmede plantearter anbefales fjernet og må håndteres i henhold til Håndtering av løsmasser med fremmede skadelige plantearter og forsvarlig kompostering av planteavfall med fremmede skadelige plantearter.
- 2.10. Mellomlagring av masser skal ikke skje i slik nærhet til vassdraget at det kan medføre fare for avrenning til elva eller skader på kantvegetasjonen.
- 2.11. Tiltakene som tiltakshaver beskriver i søknaden, for å unngå tilslamming av elvebunnen, skal gjennomføres.
- 2.12. Ved avvik fra vilkår i denne tillatelsen eller andre uventede hendelser som berører ytre miljø, er tiltakshaver ansvarlig for at Statsforvalteren varsles umiddelbart.

3. Internkontroll

I henhold til forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996, plikter tiltakshaver å påse at det etableres internkontroll som sikrer at kravene i denne tillatelsen overholdes slik at arbeidet kan revideres. Statsforvalteren skal ha uhindret adgang til anleggsarbeidene, dokumenter mm., for å kunne føre tilsyn med aktivitetene.

Virksomheten plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til akutt forurensning følger av vilkår 4.

4. Forebyggende og beredskapsmessig tiltak mot akutt forurensning

- 4.1. Før anleggsarbeidene starter, skal tiltakshaver etablere en beredskapsplan som skal gjennomføres straks hvis det viser seg at arbeidet medfører akutt forurensning. Planen skal sendes til Statsforvalteren sammen med oppstartsmelding, jf. vilkår 2.2.
- 4.2. Maskiner skal være utstyrt med nødvendig utstyr for absorbering av olje, drivstoff o.l. i tilfelle akutte hendelser. Utslipp til vassdraget i forbindelse med påfylling av drivstoff og fra vaske- og oppstillingsområder for maskiner skal unngås.
- 4.3. Varsling av akutt forurensning: Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift². Tiltakshaver skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

5. Vilkår for fysiske tiltak i anadrome vassdrag (Figgjoelva)

- 5.1. Etablering av overvannsledninger skal gjennomføres i perioden 1. juli-30. september.
- 5.2. Tiltakene skal gjennomføres ved lav vannføring og på en slik måte at en hindrer avrenning og tilslamming.
- 5.3. Erosjonssikring rundt etablerte OV-ledninger skal ha en slak, naturlig utforming og bestå av ru steinsetting av avrundende naturstein. Med naturstein menes her stein fra morenemasser. Erosjonssikringen skal ikke fremstå som en glatt og rett plastring, men skal være i tråd med notatet *Mer miljøvennlige erosjonssikringstiltak*¹.
- 5.4. Det tillates ikke bruk eller tilførsel av sprengsteinsmasser eller knust stein/pukk til vassdraget.
- 5.5. Dersom det oppstår skader/endringer på elveløp/elvbunn, herunder tilslamming skal dette utbedres og elven tilbakeføres til tilstanden den hadde på aktuell strekning før tiltaket ble iverksatt.

6. Vilkår for uttak av vegetasjon i vassdragets kantsone

- 6.1. Fjerning av kantvegetasjon skal skje utenfor fuglenes hekketid (1. april-20. august).
- 6.2. Kantvegetasjon kan fjernes i områdene beskrevet i revegeringsplan.
- 6.3. Det skal ikke fjernes mer trær og busker enn det som er nødvendig for utførelse av arbeidet.
- 6.4. Lavtvoksende vegetasjon med busker, gress og blomster skal beholdes så langt det lar seg gjøre.
- 6.5. Det skal tilrettelegges for naturlig revegetering ved at topplaget fjernes skånsomt, mellomlagres og tilbakeføres etter hvert som gravearbeidene ferdigstilles.
- 6.6. Der kantvegetasjonen må fjernes helt ned mot vannstrengen, skal det i ettertid av gjennomførte tiltak reetableres et flersjiktet naturlig vegetasjonsbelte med naturlig hjemmehørende arter for regionen langs hele de berørte strekningene. Det skal settes ned

---

¹ Pulg, U., Stranzl, S. og Olsen, E. 2017. Mer miljøvennlige erosjonssikringstiltak. Uni Research Miljø LFI, notat 3/2017. 14 s.

stiklinger av trær innenfor områder der dette ikke går på bekostning av trafikksikkerheten i området.

- 6.7. Beplantningen skal følges opp over en periode på 3 år. Døde busker, stiklinger og trær skal i denne perioden erstattes med nye.

7. Vilkår for kartlegging, håndtering og flytting av elvemusling i Figgjovassdraget

- 7.1. Planlegging: En plan for kartlegging og flytting av elvemusling skal sendes til Statsforvalteren for kommentar minst én uke før feltarbeider, og skal minst beskrive

- tidspunkt for gjennomføring (jf. vilkår 7.2 og 7.3)
- utbredelsen av områdene elvemusling flyttes fra og til (jf. vilkår 7.4 og 7.5)
- metode (jf. vilkår 7.4)

- 7.2. Varsling: Før tiltaket skal grunneiere og andre med fiskerett varsles om tid og sted. Statsforvalter og Statens naturoppsyn skal på forhånd gis melding per e-post om når tiltaket (flyttingen) gjennomføres. Tillatelsen skal kunne fremvises for kontrollmyndighet i felt.

- 7.3. Periode: Flytting kan gjennomføres i perioden mai-oktober. Flyttingen skal være ferdig før tiltak i vassdrag påbegynnes. Flytting skal gjennomføres på lav vannføring, ved god sikt og når vanntemperaturen er over 5-8 °C. Om mulig skal en unngå å flytte elvemusling under graviditetsperioden jf. *Veileder for flytting av ferskvannsmuslinger i Norge med hovedvekt på elvemusling*².

- 7.4. Gjennomføring: Alle elvemuslinger som er synlige på elvebunnen innenfor tiltaksområdet for etablering av nye OV-ledninger og et område to meter nedstrøms hvert utslippspunkt, skal flyttes. All håndtering av muslinger skal ledes i felt av akvatisk biolog med god kompetanse og erfaring med elvemusling, samt kjennskap til veileder og metoder for flytting av muslinger. Konsulent er ansvarlig for å finne egnede lokaliteter for flytting. Flytting og håndtering av musling skal følge de råd som er gitt i *Veileder for flytting av ferskvannsmuslinger i Norge med hovedvekt på elvemusling*. For å minimere stress og unødvendig negativ påvirkning på de flyttede muslingene, skal muslingene ikke flyttes tilbake igjen etter gjennomførte tiltak.

- 7.5. Utsettingslokaliteter: Muslingene skal flyttes oppstrøms tiltaksområdet, til lokalitet som fagkyndig konsulent har funnet som egnet og forsvarlig for utsetting. Her skal anbefalinger i nasjonal veileder for flytting av ferskvannsmuslinger følges. Elvemusling skal ikke plasseres på overvåkingsstasjonene til NINA, da dette vil få konsekvenser for overvåkingsprogrammet. Disse overvåkingsstasjonene er godt beskrevet i rapport fra sist kartleggingen av vassdraget (Magerøy & Larsen 2021)³.

- 7.6. Rapportering: Rapport for flytting skal sendes til Statsforvalterens senest innen en måned etter flytting. Rapporten skal minimum inneholde informasjon om funnområder, antall elvemuslinger som ble flyttet, en lengdemåling av muslingene og hvor muslingene ble flyttet til. Funnområdet og ny utsettingslokalitet skal komme frem av avmerking i kartutsnitt og oppgitte UTM-koordinater.

---

² Magerøy, J.H. & Larsen, B.M. 2023. Veileder for flytting av ferskvannsmuslinger i Norge med hovedvekt på elvemusling. NINA Rapport 2186. Norsk institutt for naturforskning

³ Magerøy, J.H. & Larsen, B.M. 2021. Elvemusling i Figgjovassdraget. Regional overvåking i Rogaland. NINA Rapport 2028. Norsk institutt for naturforskning.

8. Vilkår for utslipp fra midlertidig anleggsarbeid

- 8.1. De utslippsgrensene som gjelder for utslipp til grunnen er
  - 50 mg suspendert stoff/L
  - 5 mg/L olje THC>C10-C40
- 8.2. Et overvåkingsprogram for utslipp som innebærer kontinuerlig logging av SS (turbiditet) i rensed anleggsvann, samt stikkprøver av oljeinnhold i rensed anleggsvann så lenge arbeidene pågår.
- 8.3. Renseinnretninger dimensjoneres for å håndtere forventede nedbørshendelser.
- 8.4. Utslipp skal infiltreres i grunnen på en slik måte at finstoff fra kantsonen ikke vaskes ut i vassdraget. Direkteutslipp av rensed og urensed anleggsvann til Figgjo er ikke tillat.
- 8.5. Det skal gjennomføre visuell kontroll av vassdraget mens arbeidene pågår. Ved synlig blakking av vassdraget, som følge av utslipp av finstoff fra anleggsvann eller utvasking av kantsonen, må arbeidene stanse og avbøtende tiltak iverksettes.
- 8.6. Støy fra arbeidene og/eller anleggstrafikk skal ikke overskride grenseverdiene i Klima- og miljødepartementets Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2016). Sprengningsarbeider bør fortrinnsvis legges utenom hekkeperioden (15. april-20. august).
- 8.7. Virksomheten skal redusere risiko for forspøpling mest mulig. Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften.

9. Sluttrapportering

Når arbeidet som omfattes av tillatelser og dispensasjoner er ferdig, skal tiltakshaver utarbeide en kort rapport. Samtlige resultater fra arbeidene skal presenteres, deriblant dokumentasjon på hvordan vilkårene er oppfylt. Rapporten må inneholde bilder fra før og etter gjennomføring av tiltaket. Eventuelle avvik skal begrunnes og dokumenteres. Rapporten skal sendes til Statsforvalteren i Rogaland (sfropost@statsforvalteren.no, referanse 2023/2350) innen 8 uker etter avsluttet arbeid.